

**Kommunalförbundet
Fjärde Storstadsregionen**

Revisions-PM

Granskning av årsredovisning 2018

Kommunalförbundet Fjärde Storstadsregionen

Org.nr. 222000-2527

14 mars 2019

Peter Alexandersson

Malin Eriksson

1 Sammanfattande bedömning

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i kommunal verksamhet. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

Vi har tidigare bedömt att redovisningen av direktionens verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning kan förbättras genom att ange målvärden för de förhållanden som redovisas i verksamhetsberättelsen. Vi noterar att kommunalförbundet utvecklat sina mål och på ett förtjänstfullt sätt redogör för målen. Vi delar förbundets bedömning av måluppfyllelsen av både för de finansiella målen och för verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning. Av redovisningen framgår om målen efterlevs och följs.

Vår bedömning är att resultatet i årsredovisningen i huvudsak är förenlig med de mål direktionen beslutat och att lagens krav på balans uppnås.

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten och dess finansiering samt den ekonomiska ställningen. Årsredovisningen har, i allt väsentligt, upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Det förekommer brott i verifikationsnummerserier avseende bokföring av löner, verifikationsnummer som saknas. Vi rekommenderar att förbundet utreder vad som sker i verifikationsnummersättningen mellan lönesystemet och ekonomisystemet.

2 Bakgrund

Kommunalförbundet ska bedriva sin verksamhet i enlighet med kommunallagen (2017:725) liksom lag (1997:614) om kommunal redovisning (KRL).

Enligt kommunallagen 12 kap 1 § ska revisorerna granska om räkenskaperna är rättvisande. Enligt god revisionssed i kommunal verksamhet ska revisorerna bedöma om bokföringen och årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om kommunal redovisning samt god redovisningssed så att räkenskaperna ger en rättvisande bild av resultat och ställning. God redovisningssed uttolkas av Rådet för kommunal redovisning.

Enligt kommunallagen 12 kap 2 § ska revisorerna bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål direktionen beslutat. God revisionssed i kommunal verksamhet innebär att revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med direktionens beslut om mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Revisorernas skriftliga bedömning ska biläggas årsredovisningen. Enligt god revisionssed bör revisorernas bedömning ingå i revisionsberättelsen.

Yrkesrevisorernas rapporter ska fogas till revisionsberättelsen (kommunallagen 12 kap 12 §). Revisorernas uppgift är bl.a. att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från

ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs är tillräcklig.

Granskningen har genomförts på uppdrag av kommunalförbundets förtroendevalda revisorer.

3 Revisionsfrågor och revisionskriterier

Syftet med granskningen är att pröva om årsbokslutet och räkenskaperna är rättvisande och ge ett underlag till revisorernas ställningstagande i revisionsberättelsen. Denna granskning ska besvara följande revisionsfrågor:

- Är årsredovisningen upprättad enligt gällande lag om kommunal redovisning samt gällande rekommendationer avseende god redovisningssed?
- Ger årsredovisningen en rättvisande bild av resultat och ställning?
- Har målen för god ekonomisk hushållning uppnåtts?
- Har balanskravet uppfyllts och hanteras eventuella underskott i enlighet med balanskravets regler?

De revisionskriterier som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar bygger på kommunallagen (2017:725), lag (1997:614) om kommunal redovisning, rådet för kommunal redovisnings rekommendationer samt god redovisningssed i övrigt samt uppställda mål för god ekonomisk hushållning.

4 Avgränsning och revisionsmetod

Avgränsning och inriktning sker efter en bedömning av väsentlighet och risk. Till grund för bedömningen ligger bland annat resultatet av tidigare års granskning och förändringar i normgivningen avseende den kommunala redovisningen. Granskningen har grundats på en analys av resultat- och balansräkning samt utökad granskning av poster och processer som är av väsentlig betydelse för resultat och ställning. Uppföljningar har skett stickprovsvis mot räkenskapsmaterial.

5 Granskningsresultat

För att besvara revisionsfrågorna ovan har vi granskat förbundets årsredovisning och bokslut för år 2018 utifrån revisionskriterierna. Nedan återges iakttagelser och bedömningar med indelning efter årsredovisningens olika delar enligt KRL.

5.1 Förvaltningsberättelse

I KRL 4 kap anges vad som minst ska ingå i en förvaltningsberättelse. Bland annat en översikt över utvecklingen av förbundets verksamhet, förbundets förväntade utveckling, väsentliga händelser som inträffat under räkenskapsåret eller efter årets slut, väsentliga

personalförhållanden, redovisning av budgetutfallet för den löpande verksamheten, investeringsredovisning, balanskravsutredning och en utvärdering av mål och riktlinjer.

Förbundet redogör för de aktiviteter som bedrivits under året och ger en sammanfattande bild av framtida utveckling. Förbundet redogör också för nyckeltal och jämförelser med tidigare år som beskriver förbundets genomförande och utveckling inom ramen för förbundsordningen. Av måluppföljningen framgår också förbundets utveckling.

Under året har förbundet arbetat med en ny verksamhetsplan för 2019 som ska utgöra grunden för planering i förbundet. Planen ersätter gällande plan för 2018 och följs upp i årsredovisningen.

Förvaltningsberättelsen innehåller en redovisning över hur det ekonomiska utfallet förhåller sig till den budget som är fastställd för den löpande verksamheten (Direktion, Löne- och upphandlingscenter). Resultatet är 2 085 tkr bättre än de budgeterade 469 tkr. Detta förklaras främst av högre intäkter än budgeterat främst för Lönecenter och lägre kostnader inom upphandlingscenter till följd av bland annat vakanser under året. Inför 2019 uppges att alla tjänster är besatta.

Förbundet redovisar väsentliga personalförhållande i enlighet med KRL 4 kap 1 a §. Grundbemanningen uppges vara god.

Inför 2019 kommer förbundet att fortsatt arbeta med att trygga kompensförsörjningen, minska den manuella hanteringen av fakturor genom att införa elektroniska fakturor och att följa digitaliseringsarbetet i ägarkommunerna.

Bedömning

Vår bedömning är att förvaltningsberättelsen i allt väsentligt innehåller de delar som krävs enligt KRL. Verksamheten beskrivs i enlighet med förbundsordningen och förbundsöverenskommelsen.

5.1.1 Balanskrav

Enligt KRL 4 kap 3a § ska förvaltningsberättelsen innehålla upplysningar om dels årets resultat efter balanskravsjusteringar, dels detta resultat med justering för förändring av resultatutjämningsreserven (balanskravsresultat).

Förbundet redovisar ingen balanskravsutredning. Förbundet har de senaste åren redovisat ett överskott och har inga andra kostnader eller intäkter att som ska justera årets resultat enligt KRL 4 kap 3a §

Bedömning

Kommunalförbundet uppnår lagens krav om balans enligt KRL 4 kap 3a §.

5.1.2 Måluppfyllelse

Enligt KRL 4 kap 5§ ska förvaltningsberättelsen innehålla en utvärdering av om målen och riktlinjerna enligt 11 kap. 6 § första och andra styckena kommunallagen (2017:725) har uppnåtts och följts.

För varje mål jämförs målet med utfallet. Kommunalförbundet lämnar en utvärdering av måluppfyllelsen genom ett ”trafikljussystem”. Grönt om målet uppnås och rött om det inte nås. Sammantaget finns 15 verksamhetsmål varav tre bedöms vara finansiella enligt kommunallagen. Målen är relaterade till kommunalförbundets finansieringsmodell.

Vi noterar att kommunalförbundet utvecklat sina mål och på ett tydligt sätt redogör för målen, vad som uppnåtts och bedömningen av måluppfyllelsen.

Finansiellt mål

Mål Upphandlingscenter:

- 65 procents debiteringsgrad och 75 % beläggningsgrad samt
- 200 upphandlingsuppdrag per år.

Mål Lönecenter:

- 300 000 st. lönespecar/år.

Förbundet bedömer att två av de tre målen uppnås. Målet för debiteringsgrad och Beläggningsgrad uppnås inte.

Verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning

Förbundet bedömer att 10 av de 12 verksamhetsmålen uppnås.

Bedömning

Förbundet redovisar en tydlig uppföljning av sina mål. Vi delar förbundets bedömning av måluppfyllelsen för både de finansiella målen och för verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning. Av redovisningen framgår om målen efterlevs och följs.

5.2 Resultaträkning

Resultaträkningen ska redovisa samtliga intäkter och kostnader och hur det egna kapitalet har förändrats under året. Redovisningen har granskats genom kontroll av verifikat och egna beräkningar.

Resultatet för verksamheten uppgick 2018 till 2 554 tkr (+ 1 547 tkr 2017).

Förbundets resultaträkning är uppställd enligt KRL med jämförelse med föregående år och redovisar årets samtliga intäkter och kostnader. De väsentligaste posterna bedöms periodiserats tillräckligt för att ge en rättvisande bild av resultat och ställning. Noter anges till posterna i resultaträkningen.

För 2018 uppgick intäkterna till 35 738 tkr (31 754 tkr 2017) en ökning med 12,5 procent. Kostnaderna har ökat med 10 procent. I jämförelse med föregående år har intäktssidan ökat mest gällande försäljning av verksamhet (4 200 tkr, 18 %) och på kostnadssidan månadslönerna (1 800 tkr, 11 %).

Enligt KRL 2 kap 3 § ska de ekonomiska händelserna presenteras så att de kan bokföras i registreringsordning. Enligt RKR 23 ska bokföringen bland annat göras på ett varaktigt sätt så att det som bokförts inte kan raderas. Under granskningen upptäcktes brott i verifikationsnummerserier när det gäller bokföring av löner, verifikationsnummer som saknas. Bokföringen av löner sker via en fil som skapas av lönesystemet Heroma och läses in i ekonomisystemet Agresso. Enligt Agressos systemdokumentation skapas verifikationsnumren av Heroma innan inläsning. Systemförvaltare för Heroma uppger att det sker en manuell hantering av verifikationsnummer och förvaltaren har tidigare uppmärksammat lönecenter att det kan vara en risk för fel. Förvaltaren uppger dock att verifikationsnumren är i nummerordning i förvaltarens underlag och att det då finns misstanke om att inläsningen i ekonomisystemet inte sker korrekt.

Bedömning

Vår bedömning är att resultaträkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av resultatet men att förbundet bör utreda vad som sker i verifikationsnummersättningen mellan lönesystemet och ekonomisystemet.

5.3 Balansräkning

Balansräkningen ska i sammandrag redovisa samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång. Kontroll har skett att det för samtliga balansposter finns en upprättad bokslutsbilaga. Väsentliga poster har granskats mot underlag. Egna beräkningar har också gjorts för att bedöma rimligheten.

Balansräkningen är uppställd enligt KRL och de upptagna posterna bedöms i allt väsentligt vara rätt värderade. Noter anges till posterna i balansräkningen. Bokslutsbilagor och specifikationer till utgående balanser bedöms finnas i tillräcklig omfattning. Förbundet har ingen pensionsskuld utan återförsäkras dessa.

Förbundets egna kapital uppgår vid 2018 års utgång till 13 667 tkr (11 113 tkr 2017).

Bedömning

Vår bedömning är att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild.

5.4 Kassaflödesanalys

Enligt KRL ska årsredovisningen innehålla en kassaflödesanalys. Vi noterar att förbundet inte redovisar någon kassaflödesanalys.

6 Rekommendationer

Vi rekommenderar förbundet att de bör utreda vad som sker i verifikationsnummersättningen mellan lönesystemet och ekonomisystemet vid bokföringen av löner för att uppfylla lagens krav om registreringsordning.

7 Revisionsfrågor

7.1 Är årsredovisningen upprättad enligt gällande lag om kommunal redovisning samt gällande rekommendationer avseende god redovisningssed?

Årsredovisningen bedöms att i allt väsentligt vara upprättad enligt KRL och god redovisningssed.

7.2 Ger årsredovisningen en rättvisande bild av resultat och ställning?

Årsredovisningen bedöms att i allt väsentligt vara upprättad enligt KRL och god redovisningssed och ger därför en rättvisande bild av resultat och ställning. De väsentligaste posterna är rätt värderade och har periodiserats tillräckligt för att årsredovisningen ska ge en rättvisande bild av resultat och ekonomisk ställning per den 31 december 2018. Förbundet bör dock utreda vad som sker i verifikationsnummersättningen mellan lönesystemet och ekonomisystemet.

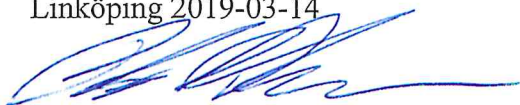
7.3 Har målen för god ekonomisk hushållning uppnåtts?

Förbundet redovisar en tydlig uppföljning av sina mål. Vi delar förbundets bedömning av måluppfyllelsen av både för de finansiella målen och för verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning. Av redovisningen framgår om målen efterlevs och följs. Vår bedömning är att resultatet i årsredovisningen i huvudsak är förenlig med de mål direktionen beslutat.

7.4 Har balanskravet uppfyllts och hanteras eventuella underskott i enlighet med balanskravets regler?

Vår bedömning är att kommunalförbundet uppnår lagens krav om balans enligt KRL 4 kap 3a §.

Linköping 2019-03-14

Peter Alexandersson
Certifierad kommunal revisor

Malin Eriksson
Yrkesrevisor